

Kort verslag thema-avond herfstframbozen in Pcfruit-pah te Tongeren op 19 september 2011

PROVINCIE
VLAAMS • BRABANT

Yves Hendrickx

Op 19 september organiseerde Pcfruit-pah een thema-avond rond herfstframbozen. Jeroen Kellers en Sven Clemens zorgden voor een heel interessante avond. Bij aankomst konden de bezoekers een 14-tal verschillende gekende en nieuwe frambozenrassen blind bekijken en proeven. Ze werden zowel vers geplukt getoond als na 10 dagen bewaring in de koeling. Dit gaf heel verschillende resultaten naar bewaring, doorkleuren, stevigheid enz. Opmerkelijk was ook dat heel weinig rassen een aanvaardbare smaak hadden; er waren er zelfs verschillende tussen die beter niet geproefd werden, zo slecht waren ze. Voor de biologische teelt is dit verontrustend omdat smaak naast kleur en houdbaarheid de drie voornaamste criteria zijn naar de vrucht toe zijn.

Van de aanwezige gangbare telers hoorden we dat voor hen de smaak niet telt. Houdbaarheid is samen met kleur het voornaamste criterium waar naar gekeken wordt.

Na de beoordeling konden ook de planten bekeken worden, zowel als eenjarige als tweejarige plant. Hierdoor kon de bezoeker ook een beeld krijgen van de ziekteresistentie, de vroegheid, de groeiwijze, de bloeiwijze als de bereikbaarheid van de vruchten. Plukrendement vormt vandaag een heel belangrijk evaluatiecriterium. Uit de ganse reeks vielen mij een vijftal rassen op. Hierna volgen een korte beschrijving en een aantal foto's

Dolomia

Selectie nr 22

Kwanza

Kweli

Dolomia

Selectie nr. 22

Kwanza

Kweli

Sugana

Ras nummer 1 is het Italiaanse ras Dolomia van San Orsola (<http://www.santorsola.it>). De vruchten hebben een sterk aroma, zeer smakelijk en echte frambozensmaak. De vruchtgrootte is gemiddeld. de kleur is eerder donker, zeker na bewaring. De vruchten hangen behoorlijk verstop in het gewas.

Ras nummer 5 is een Nederlandse kruising van Geert de Weert (www.kwekerijdeWesterbouwing.nl). Het ras geeft een vroege productie op een gemiddeld grote plant met zeer bereikbare vruchten. Een hoog plukrendement is zeker mogelijk. Dit ras mist enkel nog zuiverheid in de nieuwe planten. Verder is het vrij goed ziekteresistent. De vruchten zijn groot en bleek, ze bewaren goed en blijven bleek. De smaak is atypisch voor framboos maar ze is zeker niet slecht.

Ras nummer 11 is eveneens een selectie van de Westerbouwing. Ze werd in de proeven opgenomen als nummer 65 en wordt ondertussen verkocht als Kwanza. Kwanza is een zaailing, gewonnen uit een samenstelling van vrij bestoven fruit uit de supermarkt. Het fruit van Kwanza is zeer grof (> 6gr) en gemakkelijk te oogsten. De kleur van het fruit is

mooi licht en blijft voor een lange tijd behouden. De smaak is zeer goed. Soms zijn de vruchten die wat dieper in het gewas hangen, wat kwetsbaar. De pluktijd is 10 dagen later dan Polka. De vruchten zijn door hun lichte kleur goed zichtbaar voor de plukkers. Kwanza heeft een sterk opgaande, open groei. De plant ontwikkelt grote bladeren en zeer weinig doorntjes. De vruchtstengels worden niet snel te lang. Er vormen zich weinig grondscheuten. Kwanza toont tot op heden weinig problemen met ziekten en plagen.

Ras nummer 14 is nog een selectie van de Westerbouwing. In de proeven werd ze opgenomen als nummer 35. Nu wordt ze verkocht als Kweli. Ze komt uit een vrije kruising, met Polka als belangrijkste ouder. De vruchtvorm van Kweli is wat onregelmatig en de maat is vrij grof (> 5 gr). De smaak is goed. De kleur is iets donkerder dan Kwanza. De kleur blijft behouden in de koeling. Bewaring van 10 dagen is geen uitzondering. De vruchten zijn zeer gemakkelijk oogstbaar. De pluktijd is gelijk of iets later dan Polka. De plant vertakt zich goed van onder tot boven, met een prima productie tot gevolg. Een kenmerk zijn de opvallende groene doorntjes. De voorjaarsteelt van Kweli geeft een goed resultaat. Het fruit hangt mooi zichtbaar voor de plukkers. Kweli geeft geen problemen met ziekten en plagen.

Ras nummer 8 is het gekende ras Sugana. Sugana weet reeds enkele jaren een goed productieniveau te combineren met de noodzakelijke vruchtkwaliteit. Probleempunt is de hoge kans op vorming van dubbele vruchten, het lage plukrendement en de vaak late omschakeling naar de generatieve fase met een extreem hoog gewas. Typisch zijn ook de sterk vergelende bladeren, het handelsmerk van Sugana. Sugana combineert een goede vruchtstevigheid, een frisse lichtrode kleur, een goede smaak met een gemiddeld vruchtgewicht tussen zes en

zeven gram en een extreem hoog percentage eerste klasse van 98%. De vruchten verdragen een bewaring in de koelcel zonder veel problemen. Behalve de mogelijkheid die dit ras biedt om in de herfst top kwaliteit frambozen te produceren, zijn er mogelijkheden om tevens in het voorjaar met overwinterde scheut betere resultaten te halen dan Tulameen, waarbij een vroegere en hogere productie gehaald kan worden. Bepaalde perioden van het jaar is Sugana gevoelig voor witziekte. Een jonge aanplant geeft ook vaak dubbele vruchten. In een oudere aanplant vermindert dit gevoelig.

Een andere nieuwigheid die mij niet echt opviel is Imara (vroegere nr. 66). Het is een zeer productief ras met een zeer goede vruchtkwaliteit. De mooie egale vruchten zijn gemakkelijk oogstbaar. De vruchten zijn erg stevig, goed houdbaar en blijven gedurende enkele dagen goed op kleur, welke minder donker is dan Polka. De smaak van de voorjaarsproductie is erg goed. De najaarsproductie komt een week na de Polka.

Al deze nieuwigheden worden ook op het PPK onder biologische omstandigheden uitgetest. Zowel Sugana, Kweli, Imara als Kwanza staan aangeplant op het PPK. Dolomia en nummer 22 worden in het voorjaar van 2012 aangeplant. Zodra er info uit de proeven beschikbaar is, wordt er een thema aan besteedt in de nieuwsbrief van het CCBT, het kanaal om op de hoogte te blijven van evoluties en proefresultaten.

Contactpersoon: Yves Hendrikx (PPK)

Tel: +32 (0)54 32 08 46

E-mail: proefcentrum.pamel@vlaamsbrabant.be